

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.

Főkkiadóhivatalok: Zomborban: Gombos F. Berta dohány-
 újságírójében. Ujvidéken: Schaffer Péter könyvkereskedés-
 ben. Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában. Bácsalmáson:
 Rosenberg A. cégnél.

Politikai lap.

Alapította:

LATINOVITS PÁL.

Felelős szerkesztő:

PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre 30 K. — Fél évre 15 K. — Negyed évre 8 K

Tanítóknek, aljegyzőknek, írásoknak, földműveseknek és szer-
 nyebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 24 kor. félfévre 12 kor
 negyedévre 6 kor.

Megjelenik hetenként kétszer.

Baloghy Ernő távozása.

Wekerle Sándor az elé a kényszer-
 helyzet elé állította a Károlyi pártot, hogy
 vagy beadja derekát, elhagyja külön párt-
 állását, lemond eddig vallott elveiről, s be-
 lép az egységes kormányzó pártba — vagy
 pedig bucsút mond a hatalomnak s ellen-
 zékbe megy, És mivel Károlyiék az utóbbi
 néhány esztendőben nagyon is hangosan
 hirdették — nem a magyar nemzeti had-
 sereget — a féktelen radikálismust és uton-
 tífelen összelelkeztek Weltnerékkel, a po-
 litikai erkölcs arculcsapása nélkül nem ma-
 radhattak a kormány deregléjében.

Gróf Batthyány Tivadar tehát nyíltan,
 becsületesen Károlyi mellett foglalt állást
 és elbucszott a miniszteri széktől. Ugyan-
 ezt fogják megcselekedni a Károlyi-párti
 főispánok is. Van köztük persze olyan is,
 aki idegesen, kapkodva keresi a hidat, mely
 Wekerle táborába viszi. Baloghy Ernőről is
 hallottuk, hogy Zomborban és Budapesten
 behatóan tárgyalt olyanokkal, akik hajlan-
 dók ott ezen a hidon átvezetni. Nem tud-
 juk, hogy mi igaz ebben a hirben. De
 nem lepődünk meg rajta, mert hiszen Ba-
 loghy példát adott már az ilyen átvonulá-
 sáról. Amikor ugyanis a szabadalvűpárt
 Zomborban nem őt, hanem Konyovitsot
 jelölte, minden habozás nélkül elhagyta
 pártját és vezérét és fölcsapott negyven-
 nyolcasnak. Miért ne lehetne tehát a kuruc
 negyvennyolcasból ismét hatvanhetes? Igen
 ám, csak hogy Wekerle nem azért igyekezett
 megszabadulni Károlyiékától, hogy a béke-
 rentó, rendet felrugó, embervadászatban
 kéjelgő buldogokat megtartsa. Annál ke-
 vésebb, mert hiszen a munkapárt támogatá-
 sát csak úgy biztosíthatja, ha a vármegyék
 élére olyan férfiakat juttat, akik a tisztvisel-
 lőkkel való együttműködést és a pártközi
 érintkezést biztosítani tudják, s akik nem
 botrányos közgyűlések rendezésében lelik
 örömeiket.

Baloghy tehát távozik. Lesznek, akik
 siratni fogják. Különösen azok, — és ezek-
 nek a száma nem csekély — akik általa
 állásokhoz, tisztségekhez, politikai érvénye-
 süléshez és egyéb előnyökhöz jutottak. De
 azok is sokan vannak, akik örülnek távo-
 zásán. Ezek két csoportba oszthatók: nyílt
 ellenfelei és támogatóinak az a része, mely
 a hivatalos apparatus kíméletlen, durva
 pressiójának kényszerhatása alatt szegődött
 melléje. Ezek az utóbbiak most újból föl-
 lélegzenek és szabadon követhetik aka-
 ratukat.

A magunk részéről tartozunk az igaz-
 ságnak annak megállapításával, hogy a
 távozó főispán, amily rossz, káros, vesze-
 delmes pártpolitikát űzött, annyira helyesen,
 jó érzékkel szabta meg a vármegye szoci-
 ális, kulturális és egészségügyi irányát. Az
 emberek sorsán javítani, lendíteni akart, az
 egészségügyi kérdéseket pedig gyökeresen
 meg akarta oldani. Ebben a viszonylatban
 lelkesen, fáradhatatlanul, igen sokat dolgo-
 zott és rövid idő alatt is nagy eredménye-
 ket ért el. Erről megfélekedni nem illik.

Sevics püspök.

A szerb püspöki karnak egyik legki-
 válóbb tagja, Sevics Mitrofan uj-bácsi
 püspök a napokban Ujvidéken váratlanul
 meghalt.

Azok közé a főpapok közé tartozik,
 akik nem a nyilvánosság számára dolgoz-
 nak, akik kerülnek a feltűnésre hajló hangos
 szereplést, de annál nagyobb odaadással és
 alapossgal teljesítik a sorstól kapott
 nagy, magasztos föladatot.

Sevicset nemcsak egyházának hivei
 szerették rajongással, hanem mindenki, aki
 őt ismerte és főpapi szereplését figyelemmel
 kísérte. De elismeréssel adózott neki sikeres
 működéséért az elhunyt király és az egy-
 mást követő kormányok is. A király nagy
 rendjellel tüntette ki, a kormányok pedig
 minden olyan kérdésnek megvitatásába,
 mely a szerb egyházat érintette, őt is be-
 vonták.

Egyizben pátriarkává is megválasztot-
 ták, de ő a magyar szempontok átérésével
 lemondott fényes állásáról, s így elgördítette
 az akadályt a kormány ama szándékának
 érvényesülése elől, mely Bogdánovitsnak
 pátriarkává való megtételére irányult.

Különösen a háboru alatt szerzett soha
 el nem muló nagy érdemeket azzal a szint-
 tisztá magyar fölfogásával, mely a nem-
 zetiségek és a magyarság között kezdetben
 felszínre került ellentétek elsimitását célozta.
 Neki és Matkovits Béla volt ujvidéki fő-
 ispánnak, valamint Vidiczky püspökhelyettes-
 nek, a kitűnő kabol archimándritának kö-
 szönhető, hogy a legsúlyosabb viszonyok,
 a legnagyobb izgalmak között a bácskai
 szerbek és a magyarság között megvolt a
 teljes egyetértés.

Életrajza a következő:

Sevics Mitrofan 1854. augusztus 14-én
 született Ujvidéken. Elemi és középiskolai
 tanulmányait az ujvidéki szerb elemi isko-
 lában és a szerb főgimnáziumban végezte,
 majd két éven keresztül a gráci és zágrábi
 egyetemeken a jogi, azután pedig négy
 esztendőn át a karlócai görög keleti szerb
 papnevelőintézetben a teológiai tudomá-
 nyokat tanulta, 1880. január 14-től 1881.
 augusztus 19-ig, attól kezdve pedig 1892.
 január 16-ig, mint rendes tanár működött
 a zárai szerb teológián, hol az 1880—1891.
 években egyszersmint a könyvtár őre, az
 1885—1891. években pedig a papnevelő
 szeminárium igazgatója volt. A pátriarka
 többszöri felhívására 1892. január 20-án,
 mint rendes tanár a karlócai teológiára
 ment át, ahonnan mint a kolostor főnöke
 és az ottani szerzetesiskolának igazgatója
 1895. március 25-én Hopovára, ez iskola
 megszüntetésével pedig 1898. szeptember
 19-én mint záradfőnök Krusedolbe költözött.
 Püspökké 1899-ben nevezték ki.

Dr. Baloghy Ernő főispán rövid tartó-
 kodásra a múlt hét végén Budapestre érkezett,
 ahol pártja vezérével, továbbá egyes miniszte-
 rekkel tárgyalt. Baloghy fölívetele első sorban
 a kormányváltással áll összefüggésben.

Baja kulturális élete a háboru alatt.

Baja, 1918. jan. 28. (Saját tudósítónktól.)
 Az »inter arma silent musae« közmondást a leg-
 több vidéki kis város annyira megfogadta, hogy
 az iskola falain kívül eltemetett a háboru alatt
 minden kulturát. A férfiak legnagyobb része be-
 vonult, a város utcáin alig-alig látni egy egész-
 séges férfit. Ha pedig asszonyok maradtak, mit
 csinálnának azok mást, mint összebujnak és si-
 rátkoznak a háborun és drágaságon.

Szerencsére vannak ez alól kivételek is.
 Ezek közt az egyik bácskai várost ragadom ki,
 amelynek éppen az az érelehsége, hogy háboru
 alatt nagyobb kulturéletet él és sokkal tevéke-
 nyebb, mozgékonyabb, mint békében. Baja ez a
 város. Erdemes foglalkozni kulturális életével,
 amely oly szép, hogy sok nagy város is találhat
 benne követni valót.

Nem mindjárt a háboru elején kezdődött
 ez a lüktetés, hanem körülbelül egy fél eszten-
 deje, amikor egy két idealista fiatalember, tele
 ambícióval és munkakedvvel azt a célt tűzte
 maga elé hogy egy kicsit felrzza a várost a tes-
 pedésből. Támogatót találtak a város érdemes
 polgármesterében és így sikerült is a munka.

Elpróbálok sorolni, hogy miből állt és áll
 ez a munka.

Kezdődött egy képkiallítás, amely össze-
 szedte az összes bajai festőket és azoknak a mű-
 veiből kiállítást rendezett. — Az anyagi eredmény
 10000 kor. volt, az erkölcsi még szebb. — A
 kiállítás óriási látogatótságnak örvendett. Az
 összes iskolai hatóságok ott voltak. Volt művé-
 szeti felolvasás, tombola és hangverseny a kiál-
 lítás tartama alatt.

A hangversenynek rendezői egymást akar-
 ták felülmulni az anyagi, de különösen erkölcsi
 sikerrel vagyis a vendégszereplőkkel. Ebben a
 rekordot a 30-as honvédek érték el, akiknek
 hangversenyén 3 operaénekes (nem kisebb nevek,
 mint Hajdu Ilona, Demény Károly és Palló Imre)
 Kerpely gordonkaművész, Pécsy Blanka, a magyar
 színház tagja, Abrahám Pál, Komjáthy és Ga-
 ramszegi zeneszerzők szerepeltek. Eddig két
 katonanap volt. Az elsőt a 6-osok rendezték
 pezsgős és cukrászsátrakkal, este kabarettal,
 tiszta bevételük 15000 korona volt. — A másik
 a 30-asoké volt, akik főleg a falukban való gyűj-
 téssel 50000 koronát vittek el. — Most készül
 a harmadik, amelyet a bajai tisztek rendeznek a
 bajai hadiárvának. Természetesen sok kisebb
 kabarett rendeztek, részben a kórházak, részben
 mások különféle katonai jótékony célra, mindig
 szép sikerrel.

De most áttérek a komolyabb kulturális
 szórakozásokra. Elsősorban a bajai liceális egy-
 letet kell megemlítenem, amely golyan mintaszere-
 rően működik Baján, mint kevés helyen. A veze-
 tősége is elsőrangú, a közönsége is. Nem is
 sokat kell dicsérni őket, ha a programmból ki-
 emelem a szereplőket. Marczaly, Vambéry, Chol-
 noky, Lyka Károly, Náday Pál, Móra Ferenc, dr.
 Tornelli ezeken kívül elsőrangú helybeli előadók
 tették értékessé és változatossá a műsorunkat.
 A közönség érdeklődésére talán elég lesz az az
 egy tudat, hogy az állandó jegyek már az első
 előadás előtt mind elkelték.

Követendő példának említem fel a bajai
 jótékony célu leányegylet keretében alakult iro-
 dalmi délutánokat, amelynek 2 lány és 4 fiu a
 megalakítója és rendezője. Fényes erkölcsi és
 szép anyagi sikert biztosít ez a terv. Kétheten-
 kint rendezik a leányegylet tagjai és ismerősei
 számára. A műsor rendszeren 4 számból áll. Meg-
 nyitóból, egy szavaltból, egy önálló értekezlet-
 től és egy zenei számból. Az önálló értekezletet
 igen gyakran irodalmi becsüek és az ezen vállal-
 kozásnak az az erkölcsi alap adja meg az értékét,
 hogy a bajai lányok kéthetenként zsurozás helyett
 irodalommal szórakoznak.

Meg kell említeni még a Feminista Egy-
 letnek bajai csoportját. December elején alakultak

és már 100 tagot számlálnak. A harmadik fel-
vasást fogja mostanában Szirmay Oszkárné tar-
tani. Egyet Olücllich Vilma tartott nagy érdek-
lődés mellett egyet egy helybeli feminista.

Hogy Baja város belső értékéről és fejlődés-
képeségéről teljes képet nyújtsanak, egypár
oly szociális intézményt említek meg, amelyek
vagy megvalósultak, vagy megvalósulás előtt
állnak. Ugyan sok várost megelőzve a decem-
beri közgyűlés elhatározta egy hatósági és cse-
csemővédelmi egyesület felállítását (11000 kor.
évi költséggel) A hadsegélybizottságot átala-
kítják oly módon, hogy benne a nők és a munká-
sok is részt vesznek. Végül most gyűlnek
össze az ezresek és tízezegek egy tüdőbeteg
kórháza.

Ezt a szép társadalmi és kulturális életet a
vezetők agilitása mellett az a körülmény okozza,
hogy Baja város lakossága oly kivételes fogé-
konysággal van megáldva minden haladás iránt,
mint kevés más város lakói, van érzelme minden
nemes eszme iránt, van szeme a szép felfogá-
sára, szíve a jó támogatására.

Az ilyen város megérdemeine egy kis
figyelmet és támogatást, a felsőbb illetékes körök
előtt is, akik pedig oly nagyon mostohán bántak
eddig Bajával, mintha a fejlődése nem is ország-
gos érdek lenne.

Közegészségügy-, Középít- kezés-, Tanügy-, Pénzügy.

**Zombor, 1918. jan. 21. (Saját tudósítónk-
tól.)** Bács-Bodrogvármegye közigazgatási bizottsá-
ga ma, dr. Balogh Ernő főispán elnöklésével
közgyűlést tartott, melyen jelen voltak: báró
Vojnits István v. b. t. t., Szemző István ny.
főispán, Szemző Gyula ny. főispán, dr. Lebach
László, Evelovits János orsz. képvis., dr. Dun-
gyerszky Gedeon orsz. képvis., Zákó Milán ny.
főispán, orsz. képviselő, Fernbach Károly ny.
főispán orsz. képviselő, Marton Mátyás apát,
Michailovits Kornél ny. alispán, dr. Szabovlyevits
Dusan kir. tan. főjegyző, Fodor Mihály min. tan-
ácsos, pénzügyigazgató, dr. Spitzer István fő-
orvos, dr. Frank Mihály kir. tan. árv. elnök,
Faragó János kir. tanfelügyelő, Fuchs István
műszaki tanácsos, dr. Buják József főügyész,
Gramling Kornél kir. főügyész-helyettes, és
Schick Ernő tb. főjegyző, jegyzőkönyvvezető.

A középítkezésekről Fuchs István mű-
szaki tanácsos, az államépítészeti hivatal vezetője
jelentette:

A fedanyag szállítás úgy az állami mint a
trvh. közutakon folyamatban van, de a rendel-
kezésünkre bocsájtott vasuti kocsi csekély száma
miatt csak lassan halad előre. A vasuti deponiá-
kon levő kavics a kereskedelemügyi minister
rendelete alapján fizetett közterével fuvaroztatik
ki az utra.

Az engedélyezett építések közül a küllői-
szilárdy-i és doroszlói vasuti állomásokhoz vezető
közutak közszükségletének szállítása szintén
megindult. A pirosi szivattyutelepnél a betono-
zási munkák nagyjából befejeztettek, a cső-
vezeték és szivattyu expedálása a gyárnál meg-
sürgöttetett.

A palánkai-ujvidéki tvh. közút 28—33
km. valamint a szenitamas-turja-nádajlai tvh.
közút 65—72 km. szakaszában előirányzott
hengerezési munkák az enyhe idő beálltával
azonnal folyamatba tételnek.

Az utiszemélyzet a rendes utfenntartási mun-
kálattal foglalkozott.

A közadózás állapotáról Fodor Mihály
min. tanácsos, kir. pénzügyigazgató ezt jelentette:
Egyenes adóban befolyt: 1917. évi decem-
berben befizetett 943952 K 63 f., 1916. évi
decemberben befizetett 819977 K 13 f., elmúlt
hóban több 123975 K 50 f. — 1917. január 1-től
december végéig befizetett 9972710 K 38 f.
A megelőző év hasonló időszakában 7876238 K
22 f. Ez évben a befizetés több 2096472
K 16 f.

Hadmentességi adóban: 1917. december
hóban befizetett 6992 K 95 f., 1916. december
hóban befizetett 6242 K 50 f. Az elmúlt hóban
több 750 K 45 f. — 1917. évi január hó 1-től
december végéig befizetett 24571 K 47 f. A
mult évben 21712 K 22 f. Ez évben a befizetés
több 2858 K 05 f.

Bélyeg- és jogilletékben: az 1917. évi decem-
ber hóban befizetett 207867 K 55 f. Az 1916.
évi december hóban befizetett 178614 K 10 f.
Az elmúlt hóban a befizetés több 29253 K 45 f.
Az 1917. évi január hó 1-től december hó végéig
befizetett 3241850 K 97 f. A mult év hason-
ló időszakában 1209396 K 75 f. Ez évben a be-
fizetés több 2032454 K 22 f.

Fogyasztási és italadóban: 1917. évi decem-
ber hóban befizetett 71439 K 07 f., 1916. évi
december hóban befizetett 197757 K 57 f. Az

elmúlt hóban a befizetés kevesebb 126318 K
50 f. — Az 1917. évi január 1-től december
végéig befizetett 900103 K. A mult év hason-
ló időszakában 2651521 K 20 f. Ez évben a be-
fizetés kevesebb 1751418 K 25 f.

Tanítói nyugdíjban: Az 1917. évi december
hóban befizetett 8120 K 91 f. Az 1916. évi
december hóban befizetett 3898 K 78 f. Az
elmúlt hóban a befizetés több 4222 K 13 f. —
Az 1917. évi január 1-től december hó végéig
befizetett 102472 K 91 f. A mult év hason-
ló időszakában 99867 K 32 f. Ez évben a befizetés
több 2595 K 59 f.

Orsz. betegápolási pótdobban: Az 1917. évi
január hó 1-től december végéig befizetett
454380 K 56 f. A mult év hasonló időszakában
354922 K 33 f. Ez évben a befizetés több
99458 K 23 f.

A közoktatásról Faragó János kir. tan-
felügyelő jelentette:

A vallás- és közoktatásügyi miniszter a nem
áll. tanítók fizetéseinek kiegészítése céljából az
elmúlt hónapban 600 kor. államsegélyt folyó-
sított.

A vallás és közoktatásügyi miniszter Árpás
Julia, Bobány Antal, Griffel Irén, Szathmári
Gizella és Novoszel Margit okl. tanítókat áll.
tanítókká nevezte ki és őket a Bács-Bodrog vár-
megye területén meggyengült egyes községi és
felekezeti népiskolákhoz ideiglenes szolgálat-
tételre beosztotta.

Jelenti továbbá, hogy br. Rudics József féle
alapítványból a magyar nyelv sikeres tanításáért
a következő tanítók kaptak jutalmat: Szauer
Frigyes ujborszási ág. ev. tanító 300 kor., Gaisin
Hajnalka boróci gkel. és Gutschn Dániel ujsóvi
ref. tanító 200—200 kor., Sterk Géza bácsalmási
rkath., Preischl József bajmoki rkath., Fábrián
Mária Aurelis szentfűlöpi rkath., Mária Rajmunda
rkath. kunbajai, Ludács Szívó moholi gkel.,
Pevny Dámonkos kerényi községi, Bartha Lajos
ujszváci ref., Kaszapinóvits Tivadár csurogi
községi és Molnár Vincze bogyáni rkath. tanítók
100—100 koronát.

Jelenti továbbá, hogy az államsegélyt élvező
nem állami tanítók részére a ruhabeszterzési
államsegélytöbblet a családtagok után is kiutal-
tatott.

Végül jelenti, hogy a tankerületében mű-
ködő népoktatási tanintézetek tanítói és növen-
dékei a nagy világháborúval kapcsolatos hazafias
és jótékonyági működésük terén is alaposan
kivették a részüket, amennyiben a VII. hadiköl-
csőre 1090728 kor. a harctéren küzdő katonáink
karácsonyi szeretetadományaira 7000 kor. és a
haza védelmében elesett hőseink sírjainak gondó-
zására 11000 kor. gyűjtöttek.

Intézkedések a tifuszjárvány ellen.

**Zombor, 1918. január 25. (Saját tudósi-
tónktól.)** A legutóbbi vmegyei közigazgatási bi-
zottsági ülésen dr. Spitzer István vm. főorvos
igen életrevaló, célhoz vezető javaslatot tett a
tifuszjárvány megállítására iránti teendőkről. Javasa-
lata így szól:

A december havi közigazgatási bizottság
utasítása értelmében ez alkalomból a tifusz és
malária veszedelem leküzdése ügyében kívánok
jelentés és javaslatot előterjeszteni.

Amint jelentetem 933 hasi hagymáz bete-
get jelentettek be, készakarva használom e szót,
hogy jelentettek, mert legalább is kétszer ennyien
betegedhettek meg e betegségben. Tekintve, hogy
72 kzség or os nélkül van, ez könnyen érthető
is. Madarasta írendelt dr. Tibold egyszerűen ta-
lált 58 beteget és ezek közül egy sem volt be-
jelentve.

Miután pedig e betegek nagyrészt felnőt-
tek, ha csak a bejelentett számokat veszem tek-
intetbe és minden betegnél csak 90 elvesztett
munkanapot számítok, akkor is e rövid idő
alatt 9197 munkanap vesztet kárba, ami pénz-
értékben kifejezve legalább is 82,000 korona
pénz veszteséget jelent. Ehhez még hozzá szá-
mitandó az ápoló személyzet munkavesztése
és a betegség gyógyítására kiadott költség, a
mely legalább is ugyanannyit tesz ki, mint az
elvesztett munkaérték, tehát több mint 200,000
korona veszteségről van szó, úgy hogy tisztán
áll előttünk, hogy ha a typhus veszedelmet ki-
tudjuk irtani, ez évente, eltekintve a több mint
100 elvesztett emberétől, legalább is pár száz
ezer korona megtakarítást jelentene.

A typhusveszedelmet pedig meg lehet szün-
tetni, éppen úgy mint ahogy sikerült ezt Német-
országban legyőzni. München, amely a legna-
gyobb typhus fészek volt, ma egyike azoknak a
városoknak, ahol typhus a legrikkább esetben
fordul elő. Nyugat-Poroszországban pedig vá-
rosról városra, községről községre haladva sike-
rült céltudatos munkával a typhust megszüntetni.

A védekezés alapja az, hogy a fertőzés for-
rása mindig kitartó és szakszerű munkával ki-
kutatható.

Ma már teljesen tisztán áll előttünk a
typus járványok okiana.

A forrás mindig visszavezethető a beteg
emberre, amelynek váladéka, elő sorban a vize-
lete és bélsára tartalmazza a fertőzés okozóit,
a Giffky bacillusokat. Miután köztudomású tény,
hogy igen sok typhus beteg klinikai gyógyulása
után még évekig ürít ki vagy vizeletével vagy
a belein át élő fertőzésre képes mikroorganis-
musokat, továbbá, hogy járványok alkalmával
igen sok ember fertőzött typhus bacillusokkal,
anélkül, hogy megbetegednek, de ő maga is
fertőzni képes, könnyen érthető, hogy mindezek
az egyének külön-külön forrásai lehetnek egy
ujabb typus járványnak, akár úgy, hogy közvet-
lenül érintkezés útján fertőzik embertársaikat,
akár úgy, hogy a kiürülő bacillusok, a forga-
lomba kerülő élelmi szereket vagy ivó vizet fer-
tőzik, amelyek azután egyszerre néha explosiv
módon okoznak typus járványokat.

Az ilyen typhus források kikutatása, tekintve
a typus bacillusoknak a hőmérsék, kiszáradás
és vegyi anyagok iránti érzékenységet és kis
előjáró képességét, csak úgy történhetik, ha a
bakteriológus a helyszínén megjelenve kutatja ki,
hogy hol vannak élő typhust okozó mikroorga-
nizmusok.

Ma ha váladékot küldünk valamely meg-
bízható laboratoriumnak, sokszor hetek mulva
kapunk választ és a már említett okoknál fogva
klinikailag feltétlen bizonyossággal megállapított
typusbetegségeknel a lelet negatív.

Ily alapon a védekezés céltudatosan és
eredményesen nem történhetik, csakis úgy ér-
thető el pozitív eredmény, ha a bacteriológus a
tisztai orvossal a helyszínén kutatja fel a fertőzés
forrásait, a helyszínén dolgozza fel a vizsgálati
anyagot vagy a szakember maga viszi magával
és rövid időn belül megejti a szükséges bacteri-
ológiai és serológiai vizsgálatot.

Ezt pedig csak egy itt működő serológiai
laboratorium képes keresztül vinni.

Az egészségügyi közigazgatás nem merülhet
ki jelentések készítésében és a beteg gyógyítá-
sában; legfontosabb és legértékesebb munkája
a betegségek elterjedésének megállítására. Magyar-
ország népének szaporodását a tuberculosis, a
csecsemő, a gyermek halandóság és végre a
heveny fertőző betegségek által okozott nagy
halandóság gátolja.

A tuberculosis, a gyermek és csecsemő
halandóság ellen a kormány, a törvényhatóságok
és a társadalom részéről majdnem mindenütt
nagyarányú aktio indult meg, nem szabad tehát
a hevenyfertőző betegségek által okozott nagy
pusztítás mellett tétlenül ehaladunk.

A háboru kitörésekor a közigazgatási bi-
zottságnak azt a javaslatot tettem, hogy a fenye-
gető hadi járványok leküzdése céljából rendez-
zen be egy laboratoriumot. E laboratorium ak-
kor berendeztetett és ma is jókarban van Löven-
stein egyetemi magántanár vezetésével a rend-
kívüli és megbecsülhetetlen szolgáltatásokat
azáltal, hogy velem a legelőbbször maga utazott
a helyszínére vagy a vizsgálati anyagot én hoz-
tam magammal, úgy hogy 24 óra alatt már tisz-
tában voltunk a járványos betegség természeté-
vel és forrásával is.

A vármegye területének megvédése a kü-
lönöző hadijárványok ellen csakis is ily módon
történhetett.

Amint akkor nem voltak kiadásaink im-
produktívok, úgy ha a jövőben a védekezés e
módját kereszülvihetjük, szintén nem lesznek
improduktívok, mert ezer és ezer megbetegedést
és számtalan halálozást tudunk vele megállítani.

Azt a javaslatot teszem az igen tisztelt
közigazgatási bizottságnak, hogy foglalkozzék
azzal az eszmével, hogy a vármegye állítson fel
egy állandóan működő bacteriológiai laboratoriu-
mokat, amely hivatva volna a tisztai orvosokkal
karöltve működve a vármegyét az epidemikus
fertőző betegségektől teljesen assonálni.

A burgonya újabb rekvirálása.

A nagy burgonyahiány, mely országsszerte
érezhető, arra indította a közéletmezési ministert,
hogy Bács-Bodrogvármegye alispánját az újabb
erélyes rekvirálásra hívja föl.

A miniszter előhívása így szól:
A m. kir. miniszterium 3310/1917. M. E.
számu rendeletének 7. §-ában nyert felhatalmazás
alapján általam 108000/1917. szám alatt elrendelt
burgonyarekvirálás nem hozta meg a kívánt
eredményt.

Az ezen eljárás során önként felajánlott és
rekvirált készletek annyira minimálisak, hogy
azokból az ellátatlan lakosság mindennapi szük

ségei már most is csak nehezen fedezhetők, későbbi igények kielégítése reményében készletheiknek egy részét ellikolták, eldugdoszták.

Tudomásra jutott az is, hogy egyesek saját és hozzátartozók ellátására a megengedettnél nagyobb mennyiséget és 108000. számú rendelkezés 3 §-a dacára, mely szerint a vetőmagszükséglet címén legfeljebb olyan terület vehető számításba, mint amilyen nagyságu az 1917-ik évben ugyanazon termelőnél burgonyával be volt vetve vetőmag címén szintén nagyobb mennyiségű burgonyát tartottak vissza.

A burgonya-rekvirálás eredménytelenségének legfőbb okát azonban abban látom, hogy igen sok helyen sem a rekvirálást fogantató hatóságok, sem a termelők nem voltak áthatva attól a komoly céltől, mely a burgonya feltárásánál, illetve felajánlásánál egyaránt irányadóul kell hogy szolgáljon.

A burgonyát nem termelő törvényhatóságok ellátatlanja, az ipari munkásság, kórházak és gyógyintézetek betegjei, a katonai csapatok és katonai intézmények joggal követelik, hogy a burgonyával való ellátás tekintetében a burgonyát termelő, avagy már másként ellátott lakossággal egyenlő elbánásban részesüljenek és pedig annyival is inkább, mert a hűvelyesek és egyéb főzélék-félék terméseredmények teljes silánysága folytán a burgonya ugyyszólván az egyetlen tápszert, mely a közellátást igénylőknek a készletek feltárása esetén rendelkezésre bocsátható.

Felelősségem és a gondozásomra bízott nagy érdekek tudatában kénytelen vagyok olyan intézkedéseket tenni, amelyekkel a közellátás céljaira mulhatatlanul szükséges burgonya készletek egy újabb eljárás során feltárassanak és a felesleges, valamint a nélkülözhető mennyiségek az ellátatlanoknak átadassanak.

Felhívom alispán urat, hogy a külön rendelkezéssel közölt burgonya mennyiséget törvényhatósága területéről okvetlenül szolgáltatassa be és legkésőbb 1918. évi január hó 31-ig a két példányban kiállítandó részletes kimutatásban feltétlenül jelentse be az újabb feltárás és a közfogyasztás céljaira átadandó mennyiségeket.

Ezen újabb eljárás során átveendő burgonyamennyiségek után a 3310/1917. M. E. számú rendelet 11. és 12. §-ában megállapított térítési ár fizetendő ki, vagyis

a) étkezési célokra szolgáló burgonyáért, valamint oly burgonyáért, mely kézzel valogatott, legalább tyuktojás nagyságu egészségese, éret, féreg, kapavágás, sár és földmentes minőségű, 1918. január 31-ig történő szállítás esetében métermázsánként 23 korona;

b) nem étkezési célokra szolgáló burgonyát, valamint oly burgonyáért mely az a) pontban megszabott minőségi kelleknek nem felel meg, 1918. évi január hó 31-ig történő szállítás esetében 21 korona.

Ha az átveendő kivanságára, vagy annak beleegyezésével a burgonya 1918. évi január hó 31-ike után szállítatik, annak tárolásáért, veremléseért, kezeléscéért, apadásáért és romlásáért az átveendő a szállítónak a fennebb megállapított legmagasabb áron felül a következő térítéseket tartozik fizetni:

1918. február 28-ig 1 korona,
1918. március 31-ig 2 korona,
1918. április 30-ig 3 korona,
1918. május 31-ig 4 korona,
1918. június 30-ig 5 korona.

Hadik.

Scultéty alispán a rekvirálásra vonatkozóan a főszoigabirákhoz intézett utasításában részletesen megjelölte a teendő intézkedéseket. Utasításában ezeket mondja:

A házi és gazdasági szükséglet címén visszahagyható mennyiségre nézve általában a 49474/1917. sz. rendelet 2. pontjának rendelkezései irányadók; a fejkvótát azonban csak a hátraevő időre és legfeljebb június hó végéig lehet előirányozni. Ha a községre kivetett contingens másképp nem biztosítható, a fejkvóta a termelőnél nehéz testi munkát végző felnőt családtagok és ellátandók részére havonként és fejenként 13, egyéb ellátandók részére havonként és fejenként 10 kilogrammra; nem-termelőnél ugyanezen kategóriák szerint havi 8, illetve 6 kilogrammra szállítható le.

Esetleg igénybevehető a százalékos kivétel is, de ennek feltételül igazságszónak és arányosnak kell lennie s olyképp kell végrehajtania, hogy a vetőmagszükséglet érintetlen maradjon.

Általában arra kell törekedni, hogy mihelyt a házi és gazdasági szükségletre nyulunk, azt azokkal szemben tegyük, akik kenyermagvakkal és főzélék-félékkel el vannak látva.

A közellátási miniszter ur külön rendelkezése értelmében a Budapesti székesfőváros által vásárolt burgonya-mennyiségek rekvirálás tárgyai nem lehetnek.

A burgonyarekvirálás során a netán elrejtett készletek felkutatására nagy súly helyezendő; e célra a gabona és tengeri rekviráláshoz ki- rendelt katonaság célszerűen felhasználható. E felhasználásnak azonban a gabona és tengeri rekvirálással, illetve kúrással kapcsolatosan és olyképpen kell történnie, hogy a gabona- és tengeri rekvirálás lebonyolítása ez által semmiképpen se legyen késleltetve.

A rekviráló közegek díjazása és a díjak felszámítása az eddigi szabályok szerint történik. Amennyiben azonban a rekvirált készletek átvétele részéről, illetve megbízásom alapján a főbírák által történni (l. fentebb), azokat és a rekvirálás esetleges egyéb költségeit be kell számítani a vételárba és az ellátatlan lakosságtól a vételárral együtt be kell szedni.

Tisztujítás Csurogon.

Csurog, 1918. jan. 26. (Saját tudósítónktól.) Tripolszky Gyula szabályi főszoigabiró elnökletével alatt folyó hó 21-én volt a tisztujítás Csurogon. A választás iránti a mai viszonyok között is nagy volt az érdeklődés. Különösen a községi bírói állásért folyt erős küzdelem, amelyre hat jelölt pályázott.

Községi bíróvá 197 szavattal a többi öt pályázó 175 szavattal szemben Davidovác Dusan, eddigi községi bíró választott meg, amit a választóközönség élénk meglepedéssel vett tudomásul annál is inkább, mert Davidovác eddigi működése alatt higgadt komolysággal, igazságszeretettel és pártatlansággal adta tanujelét, mely tulajdonságok a közbizalmat feléje irányították. Megválasztottak közfelfelkiallással törvénybíróvá: Agócs Ferenc, esküdtékül: Csúpy Dóme, Szretykov Gergely, Péty István és Varga János. Közgyám lett Novákov István, penztáros Radonity Lukács, adószedő Sorolov István, városgazda Dovác Miklós.

A megválasztottakhoz Tripolszky Gyula főszoigabiró leikes beszédet intézett, melyben kötelességük lelkiismeretes teljesítésére és hazafiasra buzdította őket.

Sz. I.

Egy bajai katonatiszt öngyilkossága.

Budapest, 1918. jan. 29. E hó 24-én délután háromnegyed tizenkét órakor, Margit körút 2. szám alatti lakásán főbeütötte magát Abonyi András, a Miliárkommandóhoz beosztott tüzérhadnagy és azonnal szörnyenhalt. A tragédia napjának reggelén a szerencsétlen sorsu fiatal ember vidáman ment el a Margit-körúti házából, ahol egy földbirtokos özvegyénél, Bátorij Miklósnél lakott albérleiben. Tizenegy óra után hazament, bezárkózott a szobájába, ahonnan tizenkét óra felé revolverdörrenés hallatszott. Bátorij Miklósné benyitott és látta, hogy a hadnagy véreben fetreng. A házmesziernéhez futott, rendőrt hívtak, a rendőr telefonált a mentőknek, akik hamarosan megérkeztek autójukon, de az orvos már csak a halált konstatalhatta. A rendőr aztán lezárta a lakást, értesítette a főkapitányságot, ahonnan délután 3 órakor rendőri bizottság szállt ki. Az öngyilkosnál két levelet találtak az egyiket a fiu Baján lakó édesapjának, a másikat Hubert János tüzérhadnagynak címezte a Fehérvári utra. Az államrendőrség után a katonarendőri bizottság csak későn délután jön, nem gondoskodik róla, hogy a holttestet elszállítsák úgy, hogy a szerencsétlen fiu szétzuzott fejű teteme még este 10 óra után is a lakásban fekszik, ami miatt Bátorij Miklósné — nem akarva együtt tartózkodni egy hullával — el kénytelen menni Szentendrére, ahol egy rokona villájában tölti a napot. Közvetlenül az öngyilkosság után mindenki arra gondolt, hogy Abonyi tüzérhadnagy, aki civilben műegyetemi hallgató volt, azért ölte meg magát, mert megbukott mostanában a pótszolgálaton. Ezt a foltévest azonban megdönti az a két levél, amelyet a rendőri bizottság a hadnagy szobájában talált. Az egyik levél — mint írjuk — a fiu apjához szól, aki millios és Baján lakik. Ebben a levélben a következő sorok vannak:

— Ne sirjatok értem, bohém ember voltam, könnyen halok meg.

A másik levelet Hubert János nevű barátjához, Hubert műépítész fiához intézte. Ebben csak néhány szó van, ez:

— Mi ezt így szoktuk.

Azonban ebben a borítékban egy másik, kisebb lezárt borítékot találtak, amelyet egy igen előkező, ismert urileányhoz címezett az öngyilkos, akinek a nevérol és a hadnaggyal való ismeretségéről minden fölvilágosítást megtagad a család.

A főispán bukásának hatása.

Zombor, 1918. január 27. (Saját tudósítónktól.) Villámgyorsasággal terjedt el városunkban a Károlyipártnak a kormány-pártok soraiból való kiválása s ennek nyomán Baloghy főispánnak állásáról való lemondása. Amily osztatlan örömet kelt ez a tény a város és a vármegye tulnyomó részében, épp oly kínos megdöbbenést idézett elő azoknál, akik emelkedésüket, állásuk megerősödését és helyzetük javulását a főispánnak köszönhetik. Érdekes figyelni azoknak arcukat, akik még tegnap Baloghy bizalmának tudatában fölényes mosollyal nézték végig a régi irányzathoz ragaszkodó tisztviselőtársaikat, — hogy mily izgatottan, a kínos bizonytalanságtól gyötörve járnak-e a megyeházában és a város utcáin. Ezek a stréberek ma már nem lármásak, nem dülesztik ki mellőket, hanem lekonyult bajusszal, révetegen várják a bekövetkezendő eseményeket.

És mintha most már a »Kultur és közigazgatási«-rezsimhez tartozó emberek is belátnák, hogy igazságtalanság történt Scultéty alispánnal és dr. Szabovlyevits főjegyzővel, tömegesen jelentkeznek, s magyarázgatják, hogy a legutóbbi közgyűlésen le- adott szavazatuk nem ellenük szólt.

Baloghy bukását már napokkal ezelőtt megérezte, mert Biró szabadkai polgármestert telefonon fölhevta s utasította, hogy a szombatra egybehívott városi közgyűlést halassa el.

A dolgok fejleményét lázas türelmetlenséggel lesik az egész megyében.

Az alispán intézkedése a rekvirálásokról.

Az újabb erélyes rekvirálás körül fogantató közigazgatási eljárás irányát — mint legutóbbi számunkban közöltük — az alispán a főszoigabirákhoz intézett utasításában szabta meg.

Ennek az utasításnak igen fontos része ez: A rekvirált termények beszállítása első sorban a H. T. bizományosainak kötelessége, akiket a közellátási miniszter ur az igénybe- vételénél való közvetlen közreműködés alól éppen abból az okból mentesített, hogy egész munkás- ságukat az igénybevett termények átvételére és elszállítására fordíthassák.

Ez azonban korántsem jelenti azt, hogy a leszállítás körül a hatóságoknak (ugy a főszoigabirák, mint a polgármestereknek és a községi előljáróságoknak) kötelességeik ne volnának.

Ellenkezőleg, minden rendelkezésre álló eszközzel arra kell törekedniök, hogy az átvett feleslegek a H. T. bizományosa által kijelölt helyre (vasuti vagy hajóállomásra, raktárba, stb.) azonnal leszállítsassanak.

E tekintetben a bizományosok állandóan ellenőrizendők, buzdítandók és irányítandók s ha a hatóságok lanyhaságot vagy kötelességmulasztást tapasztalának, vagy ha a szállítás körül bármi okból nehézségek merülnének fel, erről a H. T. RT. központját (Budapest) táviratilag azonnal értesítsék.

Az érdekelt hatóságok részére a közellátási miniszter ur az elszállítás ellenőrzése, szorgalmazása és a fennálló nehézségek elosz- lítása körül kifejtett tevékenységüknek jutalma- zására métermázsánként 10 fillér jutalékot fog folyósítani az olyan tételek után, amelyek folyó évi január 31-ig a H. T. RT.-nak tényleg leszállítottak.

Különösen kiemelem itt, hogy a kisebb tételek és általában azok, melyek a tulajdonos (birtokos) megbizhatlansága folytán vagy bármi okból veszélyben forognak, *semmi szín alatt sem hagyhatók meg a birtokosnál.*

A nagy készletek ideiglenes visszahagyásának is csak feltételül megbizható egyénekkal szemben és csak az esetekben lehet helye, ha az azonnali elszállítás teljesen lehetetlen. Mihelyt azonban az akadály megszűnik, a szállítás azonnal fogantatólandó.

A kisebb készletek átvétele történni lehet olyképpen, hogy a rekviráló közeg a H. T. bizományosát tengelyen magával viszi, ki is a készleteket nyomban átveszi; vagy olyképpen, hogy a rekviráló közeg az »értesítés« átadásával egyidejűleg azonnal utasítja a készletbirtokost, hogy az átvehető készletet hová szállítsa. Ez utóbbi

természetesen szükségessé teszi, hogy az átvétel tervezete a bizományossal előzetesen megállapíttassék.

Az előbb említett eljárás eredményes kezesztésére feltételezi azt, hogy egyrészt a szállításhoz szükséges igaró, másrészt a megfelelő raktár-helyiségek rendelkezésre álljanak, arra az esetre t. i., ha a rekvirált készletek a vasúti vagy hajóállomásra bármi okból azonnal kiszállítatottak nem volnának.

A raktárak biztosítása érdekében a főszo- lóbirákhoz még szeptember hó 27-én intézett 41219/1917. számú rendelettel intézkedtem.

Ez utal feleltetve a főszo- lóbirákat és polgármestereket, hogy a szükséges igarót ki- rendelhessék és a netán még szükséges raktár- helyiségeket igénybevehessék (rekvirálhassák).

Ha a raktárak a kellő számban így sem volnának biztosíthatók, a termények elhelyezésére ki kell jelölni a középületeket. Ilyenek: a község- háza, jegyzői lak, községi orvosi lak, községi iskola, ovoda, csendőriaktanya, stb. Esetleg igénybevehetők — az illető hivatalfőnök engedélyével — az állami iskolák, járásbíróház épü- letai, stb.

Ha az állami kezelés alatt álló középületek megszerzése nehézséggel jár, azt ide táviratilag kell bejelenteni.

A készletek kiszállításánál a katonaságot kell mint munkásosztágot igénybevenni. (6. pont).

Az eljárás elleni felszólémlások tekintetében 43100/1917. sz. rendelet 18. pontja változat- lanul érvényben marad azzal a kiegészítéssel, hogy az iratokhoz a felszólámlásra vonatkozó rekvirálási jegyzőkönyv hiteles másolata minden- kor csatolandó.

A kihágások terén követendő eljárás tekintetében pedig felhívom a rendőri büntetőbírók figyelmét a 150000/1917. O. K. H. sz. rend. IV. fejezetének utolsó bekezdésére.

A rekvirálási eljárás irányítására és ellen- őrzésére a közlelmzési miniszter ur Szilágyi Ferenc, m. kir. honvédszázadost küldötte ki.

Felhívom a hatóságokat, hogy a miniszteri megbízott ur rendeleteit és utasításait hajtás- végre, őt odaadóan és lelkesedéssel támogatás- sá és intézkedéseit azzal a készséggel fogadják, melyet a mindnyájunk elé kitűzött nagy cél rend- kívül fontossága megkíván.

A malária veszedelme.

Veszedelmes járvány elleni alapos védeke- zés szükségét hangoztatta dr. Spitzer István vm. főorvos eme előterjesztésében:

A malária elterjedése tekintetében még tel- jesen pontos adatok nem állanak rendelkezésemre. Megállapítható azonban, hogy főképen az *obecsei, titéli, bácsalmási* és a déldunai végvidéken, for- dultak elő nagyobb számu malária megbetege- dések.

A malária elleni védekezésnek illetve mos- quitók ártalmas befolyása elleni védekezésnek három iránya van:

a) olyan eljárások alkalmazása, a melyek az anophelesek csipéseit ártalmatlannokká teszik immunisálto;

b) a malária paraziták eltávolítása — vagy elpusztítása a mentesítendő területről — desar- matio;

c) olyan eljárások és eszközök igénybe- vétele, a melyek segítségével a mosquitókat hajlé- kainktól, testünkötől távolíthatjuk — barrikade.

a) Sajnos a modern therapeuticus védelmi rendszer dacára számtalan kísérlet csak gyenge eszköznek bizonyult a mosquitók támadásaival szemben.

b) Másfépen áll a kérdés a malária méreg- nek a mentesítendő területről való eltávolításá- val, kiirtásával.

Az új malária — saison akkor áll be, a mikor a tavasz elején az aktív rovarélet kezdő- dik. Az első malária esetek csira forrását az át- telelt anophelesek képezik, a melyek számára a recidiváló maláriások vére szolgálhatja a fertőzés anyagát.

Ha tehát télen — a fegyverszünet alatt képesek — vagyunk valamennyi élő parazitát, a melyek ilyenkor csaknem kizárólag a beteg vé- rében vannak, elpusztítani, akkor a tavasszal újból támadó ellenfél munitió nélkül marad, azaz le van fegyverezve.

A vm. közigazgatási bizottság mult havi ülésén — a védekezés ezen módját volt hivatta támogatni az a határozat, a mely szerint az it- hon levő maláriások sürgősen és alaposan gyógy- kezelés alá veendők és a maláriás katonáknak a *maláriás területekre való szabadságoldása a kora tavasztól kezdve beszüntetessék.*

Ha ez a rendelkezés teljes eredménnyel

keresztül vitelik, az itt lakó anophelesek tényleg munitió nélkül maradnak.

Az alispán ezen halározatnak megfelelően azonnal felirt a belügyminiszterhez és mult hó 26-án személyesen tárgyaltam e fontos kérdésben a belügyminiszteriumban.

A belügyminiszterium teljes tudatában van e veszedelemnek s bár még eddig más törvény- hatóságtól erre figyelme nem hivatott fel, szük- ségét látta már előbb is sürgős és határozó intézkedésekre. *A hadügyminiszteriummal meg- állapodás történt hogy maláriás katoná maláriá- tól fenyegetett területre, tehát Bács Bodrog vár- megyébe nem szabadásgolható.*

E megállapodásnak megfelelően a közeli napokban részletes rendelet fog kiadatni ez ügyben a beügyminiszterium részéről.

Az alispán pedig már rendeletet adott ki, hogy az itthon levő maláriás betegek felku- tandók, összeirandók és különös gondossággal kezelésbe veendők, utasította továbbá a hatósági orvosokat, hogy a maláriás betegektől vérviz- sálati anyagokat vegyenek, hogy megállapítható legyen, hogy hol történtek tropicus malária meg- betegedések.

Ha e rendeleteknek teljes érvényt szerez- nek, akkor a maláriaveszély elhárítható mond- ható; azonban a multak tapasztalatai azt mutatják, hogy maláriás katonák nagy számmal fognak hozzánk haza kerülni és, hogy az itthon levők is részben indolentia, részben az orvoshiány következtében a tél folyamán nem fognak ki- gyógyulni; ugy a tavasszal megjelenő anophele- sek módot fognak találni a fertőzés terjesz- tésére.

Fegyelmi egy főszo- lóbiró és jegyző ellen.

Zombor, 1918. január 27-én (Alkalmi tudósítónktól.) Dr. Balogh Ernő főispán a közlelmzési miniszter meghagyásából a zombori főszo- lóbiró ellen és járásának négy jegyzője: az *ószivácsi, kerényi, csonop- lyai* és *körtési* községi jegyzők ellen egy- idejűleg *fegyelmi vizsgálatot* rendelt el a közlelmzési teendőik ellátása körül tapasztalt hanyagságok és mulasztások miatt.

A főispán most adta ki az alispánnak az iratokat az ötszörös fegyelmi vizsgálat megejtése végett.

A közvélemény érdeklődéssel várja az ügyek fejleményeit, mert első és tömeges esete annak, hogy alkalom kínálkozik ahhoz, hogy ép oly gyorsan és szigoruan járjanak el a nyilvánvalóan az új regimhez csatla- kozott öt tisztviselővel szemben, amint az alispán és főjegyző ismert fegyelmi ügyé- ben cselekedtek. (Alkalmi tudósítónknak értesítéséhez az a megjegyzésünk, hogy melegen óhajtjuk, hogy a vizsgálat, mely- nek gyors lefolyása elé akadályt gördíteni csakugyan nem szabad, a megvádoltak hi- bátlanságát derítse ki.)

H I R E K.

Köszönet.

Kedves hisasszonyok! — Néznek miért lovon? Minek kantároztam fel a Pagazusom? — Ünnepe van ma; én is megkaptam a bókot, Magyar leányoktól bűvös Múzsza-csókot: — »Költőnek« neveznek! — Hejh ilyen szép címet Ritkán kap életében, ki rójjá a rímét! Irigy s nagy világ: — az író mind senki! Hogyne tudnám hát én Magukat szeretni, Akiknek a szíve felém virágot szórt, — Részeg vagyok, rég nem ittam ily édes bort? Költő vagyok? — Nem tom. Verset régen írok; Ha szívem napot lát, mint a virág nyílok. Mégis! — Nem vagyok az, mint a modern urak, Kik értetlen zengni olyan szépen tudnak, Nótáimban nincsen cicoma, nagy pompa, — Szórnék őrök mindig tündér-táfosomra. Ha aztán ez a mén valamit kitáncol, — Lásson meg magyar lányt a világon bárhol, S hoggha ez még szép is; — én nem vagyok oka! — Erző magyar legény soh'se volt ostoba.

Dr. RISS PÉTER.

Szilveszter-est.

Zombor, 1917. december 31-én.

Az idő gyors s erős szárnyu madár; Az ember övele repülve jár, Meg is nyugszik egy-egy magas ponton, Hogy megpihenve tovább haladjon. Az ember a madár hátráa ül, S ha onnan leszédül, sirjába dül. Az idő sebes járdáa szeker, Melyen ember bizton céljáa éa: Akár zuhan róla, vagy lemarad, Odajut, hol halál uram arat. Idő s ember kereskedő-társak, Mindaketten üzlet után járnak. Idő, bármint pazalljka, nem fogy el, Ember földön mindent bizton vesz el, Ma így tanít minket a Szilveszter.

ZÁNYI GYÖRGY.

A képviselőházból.

A törvényhozási munkából már megint egy kanálnyira való jutott az országnak. A választóügyi bizottság megalakulása kedvé- ért három napra összehívták a képviselő- házat. A bizottság megalakítása körüli te- endők simán folytak le. Annál nagyobb iz- galmat okozott több aktuális és sürgős ter- mészelü interpelláció. Balla Aladár volt uj- vidéki főispán a magyar hadsereg kérdését cipelte a ház elé. Hiába akarta ebben meg- akadályozni gróf Károlyi Mihály, a komá- romi követ nem tágitott, hanem szóvá tette a dolgot. Inkább elhagyta elvtársait, akik megfélekedtek programjuk egyik sarkalatos pontjáról. Balla érdekesen és hatást kereső argumentumokkal fejtegette álláspontját. Pikáns látvány volt, hogy — helyel-közzel szárnyaló — gondolatmenetét párthivei né- mán, a munkapárt és az Apponypárt annál élenkebb helyesléssel kísérte.

Dr. Falcione Árpád néhány találó meg- jegyzésével elevenébe csipett ugyan a szó- noknak, de azért Balla meg lehet elégedve első parlamenti szereplésével.

Másnap dr. Deák Béla és dr. Janiga János terjesztettek elő a rekvirálással kap- csolatos indítványokat, melyekkel a bácskai gazdáknak igen nagy szolgáltatást tettek. Mezőssy földmívelési miniszter e beszédek hatása alatt olyan felvilágosítást adott és olyan ígéreket tett, melyek az elmérgesi- tett rekvirálási állapotok nyomán támadt bajokat nagyrészt orvosolni fogják. Mindkét képviselő tehát sikerrel oldotta meg föl- adatát.

Az ülésen jelen voltak: Bárá Vojnits István, báró Vojnits Sándor, Dungserszky Bogdén, Zákó Milán, Evetovits János, Ja- niga János, báró Hammerstein Richárd, Falcione Árpád, Dungserszky Gedeon, Deák Béla.

Báró Vojnits István v. b. t. t. országos képviselő a vármegyei közigazgatási bizottsági ülésről édesanyja meglátogatására több napi tartózkodásra Szabadkára utazott, ahonnan e hó 24-én érkezett Budapestre.

Dr. Purgly Sándor nyug. főispán a na- pokban több napi tartózkodásra Budapestre ér- kezett. A Bácsmegyei Gazdasági Egylet elnöki minőségében a földmívelési és kereskedelmi miniszteriumban járt el, ahol fontosabb termé- szelü ügyeket sikerrel intézett el.

A torontáli főispán Budapesten. Dr. Steuer György, Torontál-vármegye főispánja e hó 24-én Budapestre érkezett, hogy édesatyját, ki a Verebely-klinikán súlyos betegen fekszik, meglátogassa. A főispán szombaton visszautazott székhelyére, de e hét végén ismét a fővárosba érkezik, hogy fivéréből, dr. Steuer Mihály cs. és kir. főorvostól, ki az olasz frontra utazik vissza, elbucszkék. Együttal az új minisztereknél be- mutatólátogatásokat fog tenni.

Áthelyezett végrehajtó. Az igazságügy- miniszter Szalay István rétsági járásbíróági vég- rehajtót Uvidékre helyezte át.

A bácsi g. kel. püspöki titkár előléptetése. Dr. Jankulov Vladislav újvidéki gör. kel. püspök titkár, a szerb papság egyik igen jeles tagját, aki az elhunyt Seviš püspök mellett nagyjelentőségű és sikeres tevékenységet fejtett ki, főesperessé léptették elő.

A szegedi kamara új elnöke. A szegedi kereskedelmi és iparkamara elnökevé Wimmer Pál kendergyári vezérigazgatót, a kenderközpont elnökét választották meg. Wimmer nevét nálunk sokat emlegették a bácskai kenderügyekkel kapcsolatban. Az új elnök széleslátókörű, nagy képzettségű és szüntelenül dolgozó férfi, akinek működése mély nyomokat hagy maga után.

Egy kanonok kitüntetés. Dr. Ámon Pál kalocsai kanonokot a pápa a prelatusi címmel tüntette ki.

Irodai munkaerők felváltása. Ujabbán azt tapasztalták, hogy a különböző katonai hatóságoknál az irodai ügymenetel érzékenyen hátrálta az irodai munkaerők, iratok rendszeres gyengélkedése. Ennek megszüntetése céljából a honv. miniszter elrendelte, hogy az ilyen gyengélkedőket orvos által alaposan meg kell vizsgáltatni, vajjon az illetők a napi 8 óra, munkaidőt és a reájuk bízott szolgálatot el tudják-e látni vagy nem. Ha pedig az illetők az irodai segédszolgálat ellátására képtelenek, a kerületi parancsnokság tartozik felülvizsgáltatásukat vagy elbocsátásukat elrendelni. A tényleg beteg vagy gyógykezelést igénylő egyéneket valamely katonai egészségügyi intézetnek kell átadni, ellenben a szolgálat alól magukat kivonni akarók ellen a legszigorúbban el kell járni.

Előléptetett és kitüntetett katonatisztek. Az ellenség szemben vitéz és eredményes magatartása elismerésül a III. oszt. vaskoronarendet a hadiékítménnyel és kardokkal kapta Reiner József m. kir. 6-os honvéd gyalog ezredbeli százados, beosztva a vezérkarhoz. A Ferenc József-rend lovagkeresztjét kapta dr. Kern Tibor 23. gyalog ezredbeli tartalékos ezredorvos. A katonai érdemkereszt III. osztályát a hadiékítménnyel és kardokkal kapta Neumann Jenő 86. gy. ezredbeli hadnagy. A signum laudist a kardokkal másodszer kapták Krausz Jenő 86. gyalogezredbeli hadnagy és Grünwald József 6-os nepfőlkéző gyalogezrednél beosztott 32-es főhadnagy. A signum laudist először kapták Fuchs Jenő és Ogyanov Miklós 6-os tartalékos hadnagyok. A katonai érdemkereszt III. osztályát kapta a hadiékítménnyel és a kardokkal Kollár József 86-os tart. főhadnagy. A signum laudist kapta a hadiékítménnyel és a kardokkal Paska János 23-as tart. hadnagy. A vaskoronarend III. osztályát kapták a hadiékítménnyel és a kardokkal, díjmentesen Kalocsay Ödön és Hanzmann Rezső 86-os főhadnagyok. A katonai érdemkereszt III. osztályát a kardokkal és a hadiékítménnyel Rényi Sándor 86. gy. ezredbeli főhadnagy kapta.

Jegyzőválasztás Katymáron című, launk január 17-iki számában megjelent híreinkre vonatkozóan annak kijelentésére kérnek föl benünket, hogy Léh Ferencet egyhangulag választották meg jegyzőnek. A leadott 39 szavazatból 38-an reá szavaztak, egy pedig tartózkodott a szavazástól, tehát nem szavazott ellene.

A tizennyolc-huszonéves éves fölmentettek behívása. A hivatalos lap vasárnap közli, hogy a hadsereg rendes szükségletének pótlására legközelebb kiadják a szokásos rendelkezéseket. Így mindenekelőtt a honvédelmi miniszter részéről 2004. élnöki 4. szám alatt rendeltet fog megjelenni, amelynek értelmében az 1899. és 1894. évek között született egyének fölmentése megszűnik és a jövőben ezek az évfolyamok a most sorozott 1900. születésű évfolyam egyénéivel együtt fölmentésben egyaránt nem részesülhetnek. Kivételek azok, akik a bányászat és a közlekedés terén működnek, s a kiket esetenként külön elbírálásban fognak részesíteni. Az 1899, 1898. és 1897. születésű évfolyamoknak 1818. március elsején, az 1896, 1895. és 1894. születésű évfolyamoknak pedig április harmadikán kell bevonulniuk. A mezőgazdasági szempontból fölmentett egyéneknek el fognak térni ezektől az időpontoktól, amennyiben nekik már február tizenegyedikén be kell vonulniuk, de később aztán szabadságot fognak kapni.

Egy gyermek halálos balesete. Markov Milovan nyolc éves gyermek a szabályai határon levő atyjának golyóra töltött vadászfegyverét levette a falról és azzal játszadozott. A fegyver azonban elsült, még pedig oly szerencsétlenül, hogy a golyó a nyolcésztendős gyermek testébe fúródott és a kis Markov Milovánt azonnal megölte. A szerencsétlenül járt gyermek nyomban meghalt.

Katymári kaplanná Pokorny György áldozópapot küldte ki az érsek,

Bajaiak jótékonyasága. Pollák Lajos és Fischer Béla bajai adófelszámolási bizottsági tagok a kincstár által részükre kiutalt napidíjait Koller Dezső adóügyi tanácsnoknál jótékony célra ajánlották fel. Pollák Lajos a napidíj fejében kapott 325 koronát a bajai szegény gyermekek cipősegélyezési alapjának és Fischer Béla 262 kor. napidíját a helybeli hadiözvegyek és hadiárvaik alapjának adományozta.

Óvacio a temerini jegyzőnek. Temerinből írják nekünk: Szoros baráti körben ülték meg Vermes Vincének, közszereiben a jó jegyzőjüknek névnapját; a patriarchalis névnap ünnepére a mostani napok különben nem lévén időszűrűk. A jegyzőt hivatalba érkezésekor Wolpert segédjegyző üdvözölte meleg szavakkal, — tolmácsolván saját s a köréje gyűlt hivatalnoktársai őszinte szívből eredő érzelmeinek spontán megnyilatkozásával.

Elítélt hadseregszállító. A szerbiai visszavonulás után, 1914. december 23-ikán Barchanek József, a 8. számú nehéz tarackhadosztály kezelőbizottság beállított Farkas Mór újvidéki szabóüzletébe és kérte a szabót, hogy 250 pár bakancsot és 120 pár csizmát szállítson az Ófuton állomásozó tarack hadosztálynak. A megrendelő levél szerint a bakancsokért 16 koronát, a csizmákért pedig 30 koronát fizetnek. Farkas Mór nyomban Budapestre utazott, ahol Engel Jakabnál 12 korona 60 fillérért megvásárolta a bakancsokat. A csizmákat Rechnitzer Oszkár bőrkereskedő ajánlata az Egyesült Csizmabevásárlók egyesületének raktárából szereztte be 25 koronás árban. 1915. január 6-ikán megérkezett Farkas Mór szállítmánya. Kiderült, hogy a csizmák és a cipők legnagyobb része alkalmatlan a hadsereg részére. Farkas Mór, aki jelen volt a kicsomagolásnál, elsörmnyedve látta, milyen rossz árut küldtek Budapestre. Nyomban kijelentette, hogy nem adja át, mivel őt megcsalták. Barchanek hadnagy is elállt a szállítástól és Farkas Mór levelet intézett az alszállítóhoz, amelyben feljelentéssel fenyegette meg őket, ha a kárát nem térítik meg. Az alszállító a levélre zsarolás miatt feljelentették Farkas Mór, akit felmentettek, de ez a per alkalmat adott a királyi ügyészségnek, hogy Farkas Mór és az alszállító ellen a hadviselés érdekei ellen elkövetett vétség miatt eljárást indítson. A szegedi királyi törvényszék gyorsított eljárással tárgyalta Farkas Mór ügyét. Rechnitzer Oszkár azt vallotta, hogy Farkas Mór azzal jött, hogy a városi szolgák részére akar venni csizmát. Farkas Mór fenartotta állítását, hogy ő kifejezetten a katonaság részére kért árut. A törvényszék bűnösnek mondotta ki Farkas Mór, mert a szállítást kellő szakértelem hiányában elvállalta és gondatlanul járt el és emiatt egy évi fogházra és ezer korona pénzbüntetésre ítélte el. Az ítéletet Farkas Mór megfellebbezte. A királyi Kuria tegnap kezdte el tárgyalni a bakancsszállító szabó ügyét, amelyet Balassa Ármin dr. szegedi ügyvéd védett. A Kuria a vád és védelem meghallgatása után az alsóbíróság ítéletét megváltoztatva, Farkas Mór egy esztendei börtönre emelte fel.

Baja város közállapota. Baja város közigazgatási bizottsága január havi ülését f. hó 18-án tartotta Vojnits Ferenc dr. polgármester elnökele alatt. A polgármesteri jelentés beszámoló a múlt havi közigazgatási eseményekről. A jelentés szerint a közigazgatási bizottság rendkívül intézkedését szükségessé tevő esemény a múlt hónapban nem fordult elő. Jelenti továbbá, hogy az elmúlt hónap 42 helyen elkövetett büncselekmény megtorlása iránt indított a rendőrkapitányság eljárását. A vidéki társhatóságok 27 büncselekmény nyomozása érdekében vettek igénybe a rendőrkapitányság eljárását. Közigazgatási ebanas alá került 23 egyén. A jelentésben foglalt állatorvosi kimutatas szerint a múlt hónapban levagolt 23 bika, 1 ökör, 6 tino, 61 tehén és 3 üsző, összesen 94 darab szarvasmarha, 41 drb. borjú, 12 bika, 1 bárány és 268 drb. sertés. Jelenti végül, hogy a város területén lépfene 1 majorban és 1 udvarban lépett fel s elhullott 3 drb. szarvasmarha. Az árvászéki elnök jelenti, hogy december hónapban beérkezett 272 drb. és elintézési nyert 298 drb. A hadiárvaiknak, továbbá a hadifogságba jutottak csaiadagjainak gyámhatósági védelme tárgyában jelenti, hogy az árvászék a kormányrendelet szellemében a lefolyt évben is igyekezett gyámhatósági hatáskörében is védelemben részesíteni a védelemben reá szorulókat; a hadiárvaikat elhelyezte, eltarlását, nevelését állandóan figyelemmel kísérte, ezekre nézve ál-

landóan figyelemmel volt; ezekre nézve kellő utbaigazításokkal látta el a gyámokat s a hadiárvaik pártfogóit — minden őket érdeklődő ügyben soronkívül intézkedett. Anyagi támogatások érdekében a társadalom nemes szívére, a pártfogók segítő készségére és az itteni hadiárvaik és özvegyek segítő alapjára támaszkodott. A főorvosnak a népesedésre vonatkozó adatai ezek: A születések száma 13, 6 fiu, 7 leány, 6 tino és 6 leány r. k., 1 leány izr. Valamennyi forvnyes. Halálozások száma 60, 13 idegen, 10 katona. Egy éven aluli 4, 1—10 évig 3, 10—30 évig 8, 30—50 évig 17, 50—80 évig 28. A kórház december havi kimutatása szerint maradt novemberről 280, felvételt 134, született 1, elbocsátott 131, meghalt 17, maradt 267. Ápolási napok száma 3606.

Kath. papok a Központi Sajtóvállalatért. Szabadkarói jelentik: E hó 17-én a szabadkai esperesi kerületi papság rendkívüli gyűlést tartott a Szent Teréz plebánián. Hegedűs Lénárd esperes ismertette a nagy sajtómozgalom, amely Budapesten indult meg azon célból, hogy egy modern, versenyképes hatalmas keresztény sajtót teremtsen meg. Kifejtette röviden a keresztény magyar sajtó megteremtésének szükségességét, a »Központi Sajtóvállalatnak« a sajtókérdés megoldására vonatkozó tervzetét. Beszéde végén három indítványt terjesztett a kerületi papság elé: 1. Mi magunk támogatjuk a »Központi Sajtóvállalatot.« 2. Igyekezzünk a fontos eszmét minél szélesebb rétegekben elterjeszteni és a részvények elhelyezésében teljes buzgalommal fáradozni. 3. Kérjük meg az érseki főhatóságot annak megengedésére, hogy a templom pénztára is jegyeztesse részvényeket. A kerületi papság mind a három indítványt nagy lelkesedéssel egyhangulag elfogadta. Takáts Gáspár csantavéri plebános az utolsó indítványhoz csatolva még azt kéri az érseki főhatóságtól, engedje meg a hadikölcson jegyzések után nyert jutalékoknak átengedését a »Központi Sajtóvállalat« javára. Kéremét a kerületi papság is magáévá tette. Ezután következett a sajtórészvények jegyzése. A kerületi papság jelenlévő tagjai 400 részvényt jegyeztek 10.000 kor. értékben. Végül dr. Kerner Istvan hitman indítványozza, hogy a kerületi papság üdvözölje a »Központi Sajtóvállalat Részvénytársaság« szervező bizottságát és fejezze ki előtte a nagy sajtómozgalomhoz való csatlakozását és annak lelkes támogatását. A kerületi papság az indítványt egyhangulag elfogadta és fölkérte Hegedűs Lénárd esperes plebánost az üdvözlésnek a Sajtóvállalat szervező bizottsága előtt való kifejezésére.

Az újvidéki járásbeliek sorozása — mint tudósítónk jelenti — a múlt héten folyt le Újvidéken. A sorozás kielégítő eredménnyel járt. Különösen Temerin község adott kitűnő »anyagot«. Polgári elnök dr. Zsigmond Gyula, vármegyei főjegyző volt.

Sulyos baleset Bácsbokodon. Hunyady Miklós bácsbokodi igen tevékeny segédjegyző — mint levelezőnk írja — sulyos baleset érte. Újdombováron a személyvonatból való kiszállásakor a nagy tolongás következtében a kocsialá került és a kerekék az egyik lába szárát ketté vágta. Baján a kórházban fekszik.

KÖZGAZDASÁG.

A baranyai borok. Baranyavörösmart, 1918. jan. 27. A borkereskedelem igen élénk. Vitelek történnek még seprősen 330—380 K-val h. kent. Fejtett borok 360—440 K ig a vasutra szállítva, a vevő hordójába töltve, február—márciusi atveleire. Borkészlet van még kb. 10.000 hl. Környékünkön a borok Malligand szarint 4—11 fok szesztartalommal bírnak. Sok kereskedő itt vásárol borot, hogy a homoki talajon veti borokat a hegyen termet borokkal házassítsa, mert a mi boraink igen tartósak; nem hiába mondják, hogy: »Baranya a bor anyja.« Legtöbbet vásároznak itt az osztrák kereskedők. Az eddigi vasúti szállítási akadályok megszüntével most már megindult az exportálás minden vasúti állomáson. (W. F.)

Az őrlés díja. Eddig csak kombinálták az őrlési díjat, most azonban határozott adatok állanak rendelkezésünkre. Értcsülésünk szerint ugyanis a H. T. közölte a körzeti malmokkal, hogy a kereskedelmi miniszter a buza őrlési díjat 5.20 koronában, a rozs őrlési díját pedig 4.20 koronában állapította meg métermázsánként. Ezzel azt a rendelkezést léptették életbe, hogy a körzeti malmok, figyelembe véve, hogy a buza liszt maximális árába, amelyet a július-augusztusi prémiumos gabonáarak alapján állapítottak meg, az őrlés díján, a fuvar és a többi költségeken kívül 60 filléres többletet is számítottak a buza-

nál a 250 koronás jutalékon 2 koronás prémiumos különbözeten kívül őrleési díjtöbblet címén métermázsánként 60 filléért tartoznak a H. T.-nek megtéríteni.

Állatbetegségek Bács megyében. Bács megyéken ezidő szerint eme állatjáványok pusztitának: *Lépfene*: Nemesmilitics. *Veszétség*: Monostorszeg, Balona, Vajszka, Veprőd, Óbecse, Bajsa, Ada, Martonos, Bezdán, Csonoplya, Körtés, Órszállás, Szabadka. *Takonykór és bőrféreg*: Szenttamás. *Rükkör*: Bajmok juh, Szenifülöp ló, Títel, Szabadka juh. *Sértéspesztis*: Csávoly, Szentfülöp, Bácsföldvár, Óbecse, Órszállás, Zenta I. ker. és II. ker. Szabadka.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. K. L., Csonoplya. Postára tettük.
Dr. Th. J., Wien, Burggasse 25. I. Köszönet a szíves fölvilágosításért. Intézkedtünk.

K. M., Zombor. Ha képviselőházi ülések lesznek, akkor állandóan itt lesz. Az ülések alatt a Házban, délután pedig Ferenc József-rakpart 17. sz. a. lakásán található, Most babapusztai és csuzi (Komárom megye) birtokán szokott tartózkodni.

H. M., Todolya. Sz. I. és Sz. Gy. berlini utjukról már visszatértek. A közg. bizottsági ülésen részt vettek. Az előbbi állandóan Kerényen, az utóbbi Zomborban tartózkodik. Ott megmondják, hol és mikor beszélhet velök.

B. I., Petrozsény. Nem a mi hibánk, ha egyik-másik szám elmarad. De azért szívesen pótoljuk.

Dr. K. P. J. Mélykú. Nagy örömmel tapasztaljuk, hogy pegazusa a nagy takarmányhiány mellett is jól telett.

H. M., Zenta. Ebben a kérdésben nyilvános véleményt nem mondhatunk.

F. M., Ókér. Áttettük az alispáni hivatalhoz.

G. T., Szenttamás. Köszönjük. D. B. orsz. képv. már intézkedett.

Nemo. Nem lehel.

K. A., Bácsfeketehegy. A hibát helyrehoztuk. A hiányzókat postára tettük.

Főt. dr. R. I. Temerin. Intézkedtünk.

Levelező, Ujvidék. Levélben válaszolunk.

P. B., Jánoshalma. Egyelőre aligha töltik be.

M. G., Zenta. Köszönjük. Meglesz.

T. M., Bácsalmás. Baján van. Oda intézze levelét.

M. A., Versecz. Papik Miksa jelenlegi tartózkodása ismeretlen előttünk. Erre az üzenetre talán jelentkezik.

A kiadóhivatal vezetője: **Herz Nándor.**

Zongora eladó. Jobb gyárimányu használt zongora olcsón eladó — Budapest. Bővebbet e lap kiadóhivatala. 3—3

Pestmegyei, 3000 holdas bérgazdaságomba azonnali belépésre, több évi gyakorlattal bíró botospánt keresek, ki a kulcsári teendőket is elvégezné. Fizetés 700 K készpénz, 4 hl. buza, 16 hl. rozs, 4 hl. tengeri, 2 hold tengeri, fél hold krumpiföld, 2 ő fa, 3 drb. tehentartás, sertéstartás legelőn. Ajánlatok Mudrony Jenő, Szabadszállás küldendők. 4—3

150 holdas, nagyjórészt szőlősgazdaságomba szőlőkezelethez és gazdálkodáshoz értő egyént keresek mielőbbi belépéssel. Ajánlatokat kér: Kálmán Zoltán, Gyöngyöspata. 4—3

Kocsik. A háboru előtti készült különféle ruganyos kocsik, ujak és használtak, amíg a készlet tart, eladók, esetleg prima gyártmányt becserél vagy megvesz Armbust Lajos, Győr. 3—3

Városi bunda kéz alatt eladó. Cím a »Bács megye« kiadóhivatalában (Bpest, Teréz-körut 2.) 3—3

Olcsó pénzt 5 75—6% kamattal gyorsan közvetíti Ifj. Thalheimer Lajos bankbizományos, a torzsai Takarékpénztár titkára Torzsán.

135—918. sz. Felsőkabol községe.

Hirdetmény.

Felsőkabol község határában illetve a réti területen gyakorolható **vadászati jog** 1918. február 1-től 10 évre a 7601—914. megyei szabályrendelet intézkedése szerint Felsőkabol községében 1918. évi január hó 31-én délelőtt 9 órakor tartandó nyilvános szóbeli árverésen bérbe fog adni.

Felsőkabol, 1918. január hó 20-án.

Előljáróság.

»Bács megye« vállalati nyomdájából (Számmer Imre-féle nyomda Székesfehérvár.)

Hoffman Mihály Özvegye

lakásberendezési vállalata

TELEFON 400. **SZABADKÁN.** ALAPITTATOTT 1876

Olcsó áron készít egyszerű és gazdag, de mindig izléses és művészi kivitelű butorokat.

Eladó száraz fűz. 80 m.m. száraz fűzessző olcsón eladó. Bővebbet a »Bács megye« kiadóhivatalában. (Bpest, Teréz-körut 2.) 3—3

Néhány waggon prima fűzessző tetszés szerinti szállításra eladó. Cím a kiadóhivatalában. 3—3

4727. szám. Apatini járás főszolgabírája. 1917. g.

Pályázati hirdetmény.

Szond községében megüresedett községi orvosi állásra pályázatot hirdetek; felhívom pályázni kívánókat, hogy az 1908. évi X. t. cz. 7. §-ában előirt képesítésüket s eddigi működésüket igazoló bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi február hó 15-ig annál is inkább nyújtsák be, mert a később beérkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

Az állás javadalmazása a következő:

1.) Havi előleges részletekben felvehető 1600 korona fizetés.

2.) Negyedévi előleges részletekben felvehető 800 korona lakbér.

3. Szabályszerű látogatási és halottkémlesi díjak.

Apatin, 1918. évi január hó 8-án.

Jablonszky Aladár

főszolgabíró.

2—2

Szám! 99—kig. 918.

Pályázati hirdetmény.

A járásomhoz tartozó Csurog községben nyugdíjaztatás folytán megüresedett **kereszi állásra** ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, akik ezen állást enyerni óhajják hogy képesítésüket és eddigi működésüket igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényüket hozzám 1918. évi február hó 10-ig annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom. Az állás javadalmazása évi 900 korona készpénz fizetés, természetbeni lakás a 6 holdnyi fáskocsa, illetve kert jövedelmének egyötöd része, a képviselői díjait által a háboru tartamára megszávozott 30 százalékos drágasági pótlék. A törzsfizetésnek évi 1600 koronára törént felemelése jelenleg törvényhatósági jóváhagyás alatt áll.

Zsabiya, 1918. évi január hó 16-án.

Tripolszky Cyula,

főszolgabíró.

2—1

236—918. sz. Felsőkabol községe.

Árverési hirdetmény.

Felsőkabol község tulajdonát képező 2 drb 7 éves kiselejtezt **tenyész-bika** Felsőkabolon 1918. február hó 25-én d. e. 9 órakor nyilvános árverésen a legtöbb ígérőnek elfog adni.

Felsőkabol 1918. január hó 20-án.

2—1

Előljáróság.

Eladó ház

Zentán.

Zentán, a város legforgalmasabb helyén egy nagy ház **eladó.** Bővebb fölvilágosítást ad a »Bács megye« kiadóhivatala (Bpest, Teréz-körut 2.) 3—3

Raab Károly

hangszerkészítő ZOMBOR

Ajánlja nagy

zongorarakatárát.

Vétel készpénzfizetés és a legkedvezőbb részletfizetés mellett is,

— Használt zongorák vétele és eladása. — Zongorák javítása és hangolása.

BURMANN SÁNDOR

ALAPITTATOTT: 1895. **UJVIDÉK.** ALAPITTATOTT: 1895.

VIZSGÁZOTT FINOM-PUSKAMŰVES HITES SZAKÉRTŐ

TELEFON

INTERURBAN:

347. SZ.

Külföldre az újvidéki kirakatversenyen az aranyéremmel. Ajánlom dúsán felszerelt raktáramat sportcikkek- és fegyverekben, valamint ismétlő pisztolyokban.

Halsporthoz minden cikk raktáron. Régi fegyvereket cserébe veszek. Minden javítást olcsón és gyorsan végzek.

TELEFON

INTERURBAN:

347. SZ.

Összes töltevények külföldiek is, valamint puskaporok raktáron. Árjegyzéseket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.